

ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE

SO
FA

 SIGNÁLY

KID

KOOPERACE, IDENTIFIKACE, DŮVĚRA

**Karta k identifikaci
špatného zacházení s dětmi**

PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

K ČEMU JE KARTA

Karta

- poskytuje vodítka k identifikaci akutního ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte
- popisuje postup, jak zajistit ochranu dítěte v souladu s jeho nejlepším zájmem a platnými právními předpisy v případě akutního a chronického ohrožení

CO JE ŠPATNÉ ZACHÁZENÍ S DĚTMI

Obětí špatného zacházení se může stát každé dítě.

Za špatné zacházení se považuje chování, kterého se vůči dítěti dopouští někdo, koho dítě zná, kdo mu je blízký, kdo o něj má pečovat a chránit ho. Trauma způsobené špatným zacházením může mít vliv nejen na aktuální fyzický a psychický stav dítěte, ale má devastující dopad i na jeho vývoj. Může jej negativně ovlivňovat po celý zbytek života.

Děti velmi malé, izolované, se zdravotním postižením, sníženou komunikační schopností (např. s odlišným mateřským jazykem) či jinak zranitelné, jsou ohrožené špatným zacházením mnohem častěji. Může pro ně být obtížnější pojmenovat, co se jim v životě děje, a požádat o pomoc. Vůči jejich potřebám je nutná zvýšená vnímavost.

Je proto zásadní, aby každý z nás, kdo je dítěti blízko, včas reagoval na podezření týkající se možného špatného zacházení.

MÁM DŮVODNÉ PODEZŘENÍ

Pokud jste se stali svědkem špatného zacházení s dítětem a/nebo máte důvěryhodné informace o tom, že by nějaké dítě mohlo být ohrožené špatným zacházením, je třeba bezodkladně jednat dle postupů uvedených níže.

Vaše nečinnost může ohrozit dítě a v určitých situacích může být i trestným činem.

CO MŮŽEME UDĚLAT OBECNĚ

- Budme všímaví k životu a potřebám dětí.
- Vytvářejme pro děti bezpečné prostředí s důrazem na dobré mezilidské vztahy.
- Vyhledejme pro ohrožené dítě včas pomoc.

Rozsah informací týkajících se stavu dítěte se může lišit s ohledem na to, v jaké roli se s dítětem profesně setkáváme. Přesto je důležité jakýmkoliv dále uvedeným projevům věnovat zvýšenou pozornost.

FYZICKÉ ZNAKY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ

- Poranění na kůži (modřiny, šrámy, řezné rány, škrábance, popáleniny, otoky, lysiny), obzvláště vyskytují-li se opakovaně nebo na neobvyklých místech.
- Zranění neodpovídající poskytnutému vysvětlení jejich vzniku.
- Nošení oblečení neodpovídajícího povětrnostním podmínkám za možným účelem zakrytí zranění.
- Poranění v oblasti intimních partií projevující se např. problémy se sezením na židli nebo při pohybových aktivitách.
- Časté bolesti břicha a nevolnost.
- Náhlá změna váhy.
- Časté bolesti hlavy.
- Těhotenství dívek mladších 15 let.
- Neléčené zdravotní problémy a zanedbání potřebné zdravotní péče.
- Špatný celkový fyzický stav:
 - Chronicky hladové, unavené nebo apatické dítě.
 - Zanedbaná hygiena těla a oděvu.

ZNAKY ŠPATNÉHO ZACHÁZENÍ PROJEVUJÍCÍ SE V CHOVÁNÍ DÍTĚTE

Na dítě vykazující neobvyklé nebo výchovně náročné chování je potřeba pohlížet především jako na dítě, které může být v obtížné situaci a potřebuje naši pozornost a pomoc.

- Sdělení dítěte o špatném zacházení.
- Opakovaný kresebný, psaný či herní projev zobrazující násilí či zneužívání popř. další projevy špatného zacházení.
- Častá neomluvená nebo nedůvěryhodně zdůvodněná nepřítomnost dítěte ve škole.
- Významná a nevysvětlitelná opoždění ve fyzickém, emocionálním nebo duševním vývoji dítěte.
- Neobvyklé změny v chování (např. náhlý pokles vzdělávacích výsledků, nervozita, deprese, stažení se, hyperaktivita, snížená pozornost, apatie, častá únava, agresivita, pomočování).

- > Konzumace návykových látek, nadměrné užívání technologií, hazardní hraní a další projevy závislostního chování.
- > Sebepoškozování nebo sebevražedné chování či tendence, ubližování druhým či zvířatům.
- > Nekonzistentní nebo nepravděpodobné vysvětlení zranění či neschopnost vzpomenout si na jeho příčinu.
- > Neochota jít domů a/nebo ostražitost či strach z rodičů nebo osob, se kterými dítě sdílí domácnost.
- > Neobvyklý strach z běžného fyzického kontaktu s dospělými a/nebo vrstevníky.
- > Věku neodpovídající sexuální aktivita (např. dotýkání se intimních partií dospělých, tření pohlavních orgánů o dospělé, nadměrná masturbace, promiskuita).
- > Špatná péče o sebe či zanedbaná osobní hygiena.
- > Vlastnění drahých dárků či peněz nedůvěryhodného původu (např. „dostal/a jsem to od kamaráda“).
- > Nápadnosti ve stravovacích návycích (odmítání jídla či přejídání).
- > Předčasné převzetí pečovatelské role, snaha chránit ostatní rodinné příslušníky.
- > Nedůvodný pobyt v domácnosti, nebo v jiných prostředích v době, kdy má být ve škole.

ZNAKY RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ PEČUJÍCÍCH OSOB

- > Nezabezpečování základních potřeb dítěte (strava, oblečení, osobní hygiena, spánek, dohled nad dítětem) v míře, která přímo ohrožuje dítě.
- > Nevhodné chování k dítěti (používání fyzických trestů, vyhrožování, zastrasování, nadávání, křik, ponižování atp.).
- > Vysvětlení ohledně zranění dítěte či jeho fyzického stavu je nedůvěryhodné a povaha zranění naznačuje, že dítě může být bezprostředně ohroženo.
- > Osoba zajišťující péči o dítě je aktuálně pod vlivem alkoholu a/nebo drog či její fyzický a/nebo duševní stav negativně ovlivňuje její schopnost dohlížet na dítě, chránit ho a poskytovat mu péči.
- > Násilí mezi rodiči či osobami, které s dítětem sdílejí společnou domácnost.
- > Nápadně ochranné a omezující chování a zvýšená snaha o kontrolu nad tím, co dítě dělá nebo s kým je.
- > Výchovné metody zahrnující kruté nebo nedůstojné chování vůči dítěti (např. zavírání do sklepa, odpirání přístupu do domácnosti, dítě je nuceno jíst ze země atp.).

POSTUP POMOCI OHROŽENÉMU DÍTĚTI

AKUTNÍ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mají charakter bezprostředního ohrožení zdraví nebo života dítěte (intervence ve prospěch dítěte je neodkladná a je nutné splnit oznamovací povinnost – tzn. bezodkladně informovat OSPOD a Policii ČR a/nebo státní zastupitelství).

Ohlašující osoba se setká s chováním splňujícím znaky ohrožení dítěte blízkou osobou:

- > je přítomná napadení dítěte (např. při příchodu/ odchodu dítěte ze školy),
- > je v kontaktu s dítětem bezprostředně po napadení,
- > dítě pojmenuje situaci, která splňuje znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující zdraví nebo život ze strany pečující osoby,
- > na dítěti jsou viditelné znaky špatného zacházení bezprostředně ohrožující jeho zdraví nebo život.

CHRONICKÉ OHROŽENÍ

Jedná se o situace, které mohou mít dlouhodobý vliv na zdraví a vývoj dítěte. Dítě vykazuje znaky chronického špatného zacházení (rizikového chování) a/nebo sděluje informace vypovídající o tom, že bylo vystaveno špatnému zacházení, byť není bezprostředně ohroženo (násilí mezi členy rodiny, častá migrace rodiny a/nebo bytová nestabilita, špatné zacházení vyplývající ze snížených rodičovských kompetencí pečovatelů, experimentování s návykovými látkami atp.).

DOPORUČENÝ POSTUP

- > Zajistit bezpečí dítěte (fyzické i emocionální).
- > Je-li potřeba, poskytnout první pomoc a zajistit lékařskou péči prostřednictvím zdravotnické záchranné služby.
- > Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a Policii ČR, nejlépe vyžádat součinnost příslušníka Služby kriminální policie a vyšetřování se zaměřením na trestné činy páchané na dětech, a/nebo státní zastupitelství a postupovat podle jejich instrukcí.
- > V případě, kdy byly incidentu špatného zacházení (např. napadení dítěte při příchodu/ odchodu ze školy) přítomné jiné děti, zajistit v kontaktu s jejich zákonnými zástupci, popř. ve spolupráci s OSPOD a/nebo orgány činnými v trestním řízení, jejich bezpečí a psychickou pohodu (např. zprostředkováním služeb psychologa či jiného odborníka).
- > Provést záznam (Příloha č. 3 Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte).
- > Konzultovat situaci dítěte s odborníky na kontaktech uvedených na následující straně. Bude-li na základě konzultace vyhodnoceno, že se jedná o ohrožení dítěte, postupovat dále:
- > Zhodnotit míru ohrožení dítěte. Pokud je dítě aktuálně v péči osoby, která ho ohrozila/ jeho ohrožení umožnila – postupovat jako v případě akutního ohrožení, viz informace v levé části.
- > Kontaktovat orgán sociálně-právní ochrany dětí a dále postupovat v souladu s jeho rozhodnutím/ doporučením.
- > Provést záznam (Příloha č. 3 Metodiky včasné identifikace a podpory ohroženého dítěte).

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Policie ČR

158

www.policie.cz/imapa.aspx

Zdravotnická záchraná služba

155

Obecní policie

156 (nemusí být dostupná ve všech lokalitách)

Orgán sociálně-právní ochrany dítěte

Kontakt podle místní příslušnosti:

www.mesta.obce.cz

Krajská a okresní státní zastupitelství

www.verejnazaloba.cz/prehled-statnich-zastupitelstvi

SLUŽBY POSKYTUJÍCÍ ODBORNÉ KONZULTACE

Linka bezpečí

Linka pomoci dětem a mladistvým do 26 let

Nonstop/bezplatně: 116 111

www.linkabezpeci.cz

Bílý kruh bezpečí

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí

Nonstop/bezplatně: 116 006

www.bkb.cz, www.domacinasili.cz

Linka pro rodinu a školu

Nonstop/bezplatně: 116 000

www.linkaztracenedite.cz

Interaktivní mapa ČR s kontakty pomoci pro děti a rodiny, které se ocitly v náročné situaci

Ohrožené dítě | Mapotič

www.ohrozenedite.cz

Portál s informacemi v oblasti primární prevence rizikového chování

www.iprev.cz

Portál s informacemi a kontakty v oblasti duševního zdraví

www.opatruj.se

Portál s kontakty na poradenské a další služby v oblasti závislosti

www.drogy-info.cz/mapa-pomoci

Portál s kontakty na intervenční centra poskytující služby osobám ohroženým násilím od osob vykázaných ze společného obydlí

www.mpsv.cz/intervencni-centra

Interaktivní katalog služeb pro rodiny a děti

www.pravonadetstvi.cz

LOKÁLNÍ KONTAKTY + CO UDĚLÁM, KDYŽ...

Když se domnívám, že je s dítětem ze strany rodičů špatně zacházeno :

- > Zachovám klid a bezpečí dítěte. S dítětem mluvím ideálně v klidném a bezpečném prostředí, kde se může cítit vnímáno a chráněno. Neslibuji mu mlčenlivost, ale ujišťuji ho, že se snažím pomoci a zajistit jeho bezpečí. Nevyptávám se na detaily, pouze zachyťím podstatu toho, co mi sděluje – co se stalo, kdo byl přítomen, kdy a jak k tomu došlo.
- > Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz), dále na Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030), Linku důvěry Dětského krizového centra (241 484 149, 777 715 215).
 - Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).
 - Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz)
- > Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@ditevkrizi.cz).
 - Bílý kruh bezpečí, z. s. (734 479 644, ksp.cbudejovice@bkb.cz).
 - Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy (387 438 703, spravuv@gmail.com) a Linku důvěry ČB nonstop provoz (387 313 030).
 - THEIA – krizové centrum, o. p. s. (775 202 421).
 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD) Sasanka, Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz) nebo Temperi, o. p. s. - Centrum pomoci pro rodiny s dětmi (778 168 970, centrumpomoci@temperi.cz).

Pokud je to potřeba pro zajištění podpory dítěte (situace je vážná), škola kontaktuje Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Když je s dítětem stran rodičů špatně zacházeno v míře AKUTNĚ ohrožující jeho život a zdraví :

- > Při akutním ohrožení zajistím bezodkladně bezpečí a ochranu dítěte (ošetření ran, tekutiny, teplo, čisté oblečení...), případně zajistím první pomoc a volám **RZS 155**.
- > Kontaktuji **Policii ČR – 158** a vyžádám si jejich příjezd a Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).
- > Oznamovací povinnost k OSPOD a PČR splním bez ohledu na to, zda jsem, či nejsem očitým svědkem nebo mám přímý důkaz.

Když se domnívám, že si dítě ubližuje (například se řeže do rukou a jiných částí těla) :

- > Hovořím o své domněnce s dítětem. Rozhovor vedu v bezpečném prostředí, v klidu, bez použití hodnotících vět. Je důležité dát dítěti zprávu, že na své těžkosti není samo, a že je v pořádku říct si o pomoc. Klíčové je projevované emoce respektovat, ať jsou jakékoliv. Pokud mohu, obracím se na kolegy ze školního poradenského pracoviště.
 - O situaci informuji pečující osobu, rodiče a seznámím s tímto také samotné dítě.
- > Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz) a Aplikaci Napanikař – první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické tipy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď.

České Budějovice: Karta KID pro školy

© 2022 Society for All, z.s

Aplikace Napanikař

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).
- Centrum Locika (chat pro děti www.detstvibeznasili.cz, poradna@detstvibeznasili.cz).
- Linka Anabell – Telefonická krizová pomoc – pro akutní problémy související s poruchou příjmu potravy (774 467 293, iporadna@anabell.cz).

➤ Rodičům/Pečujícím osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Pediatra, který doporučí navázat spolupráci například s klinickým psychologem, dětským a dorostovým psychiatrem, psychoterapeutem.
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@ditvekrizi.cz).
- Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy (387 313 030, spramv@gmail.com).
- Dětské oddělení Nemocnice České Budějovice – v případě, že dítě potřebuje ošetření (387 876 311, detske@nemcb.cz, https://www.nemcb.cz/detske-oddeleni).

V případě ohrožení života dítěte volám vždy **RZS 155**.

Pokud je to potřeba pro zajištění podpory dítěte (situace je vážná), škola kontaktuje Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Když dítě vykazuje časté psychosomatické potíže (např. bolesti hlavy, břicha, ekzémy, nadměrná únava, výkyvy, častá nemocnost, psychogenní kašel a spousta dalších) :

- Dítě pozoruji s respektem a porozuměním, nesnižuji jeho obtíže ani je nezlehčuji. Přijímám, že to, co dítě cítí, je pro něj skutečné, i když nemusí jít o tělesnou příčinu. Promluví s třídním učitelem (pokud nejsem já), zda má nějaké informace a kontaktuji výchovného poradce, školního psychologa, metodika prevence, speciálního pedagoga, sociálního pedagoga, pokud mám možnost. V případě, že je stav dlouhodobý, závažný, opakující se, směřuji pečující osobu, rodiče a dítě k dětskému a dorostovému psychiatrovi.

➤ Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:

- Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz) a Aplikaci Napanikař – první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické tipy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď.

Aplikace Napanikař

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).

➤ Rodičům/Pečujícím osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy (spramv@gmail.com, 387 438 703).
- Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@ditvekrizi.cz)
- Centrum prevence při pedagogicko-psychologické poradně (601 114 343, 724 831 375, ivan.novotny@pppcb.cz).

Pokud je to potřeba pro zajištění podpory dítěte (situace je vážná), škola kontaktuje Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Když si všimnu prudkých a dlouhotrvajících změn v chování dítěte :

- Vedu s dítětem podpůrný rozhovor. Snažím se najít příčinu, kdy vznikla a zdali je vše v rodině v pořádku nebo se odehrálo něco, co by mohlo na změnu chování dítěte mít vliv. Pokud ovšem zjistíte, že příznaků nepohody je více, neberte to na lehkou váhu, zbytečně nečekejte. Nabídněte dítěti podporu, nebo konzultaci s odborníky.

➤ Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:

- Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz) a Aplikaci Napanikař – první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické tipy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď.

Aplikace Napanikař

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).

- Dále hovořím s pečující osobou, rodiči a dle zjištění mohu odkázat na školního psychologa (v případě, že na škole působí), nebo výchovného poradce, metodika prevence, pediatra, psychologa, psychoterapeuta a případně na další odborníky mimo školu.

➤ Rodičům/Pečujícím osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy (387 313 030, spramv@gmail.com).
- Středisko výchovné péče v ČB (386 354 583, 702 057 240, vedouci.cb@dduhomole.cz).
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD) Sasanka, Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz) nebo Temperi, o. p. s. - Centrum pomoci pro rodiny s dětmi (778 168 970, centrupomoci@temperi.cz).

Své další kroky mohu konzultovat s Orgánem sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Když se domnívám, že se rodina nachází v tíživé finanční situaci :

- Zjistím možnosti pomoci rodině v rámci školy (např. zaplacení obědů nebo kroužků přes nadace, dotace, osvobození od poplatků za družinu aj.). Nabídnou rodičům kontakt na bezplatné sociální služby, které pečující osoby, rodiče mohou objednat do potravinové banky, vyřídít dávky na Úřadu práce, zajistit doprovod na úřady atd.

➤ Rodičům/Pečujícím osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD) Sasanka, Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz) nebo Temperi, o. p. s. - Centrum pomoci pro rodiny s dětmi (778 168 970, centrupomoci@temperi.cz).
- Mezi Proudý, o. p. s. (775 694 570, machova@meziproudy.cz).

Pokud zjistím, že rodina nemá vyřízené dávky, odešlu je na výše uvedené sociální služby nebo na místní pobočku Úřadu práce – Klavíkova 7, České Budějovice (950 109 097) nebo na sociální odbor příslušné obce. V ČB – Oddělení sociální pomoci, Kněžská 19 (386 804 235, novotnas@c-budejovice.cz).

V případě potřeby mohu předat kontakt na sociální služby odborného sociálního poradenství – dluhové poradenství:

- THEIA – krizové centrum, o. p. s. (771 127 869, pomoc@theia.cz).
- Poradna Eva – Charita ČB (731 402 833, poradna@cbudejovice.charita.cz).
- Člověk v tísni ČB (778 442 558, klara.davidova@clovekvtsni.cz).
- Romodrom, o. p. s. (771 265 405, barbora.hadravova@romodrom.cz).

Nabídnou pečující osobě, rodiči i dítěti bezplatné volnočasové aktivity v rámci školy nebo ve spolupráci s neziskovými organizacemi, kde jsou i další služby poskytovány zdarma:

- Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).
- Dobrovolnické centrum Diecézní charita ČB, Young Caritas České Budějovice (731 604 163, dobrovolnici@dchcb.charita.cz, 737 163 475, youngcaritas@dchcb.charita.cz).

Když se domnívám, že je rodina ohrožena ztrátou bydlení :

- > Navážu rozhovor se zákonnými zástupci, abych lépe porozuměl/a situaci. Sdílím s nimi své pozorování z chování dítěte, ptám se na změny, které nastaly doma, a společně hledáme, co by rodině mohlo pomoci. Rozhovor vedu citlivě a s důrazem na spolupráci, nikoli na obviňování.
- > Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Mezi Proudý, o. p. s. (775 694 570, machova@meziproudy.cz).
 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD) Sasanka, Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz) nebo Temperí, o. p. s. - Centrum pomoci pro rodiny s dětmi (778 168 970, centrupomoci@temperi.cz).
 - Poradna EVA – Charita ČB (731 402 833, poradna@cbudejovice.charita.cz).
 - Romodrom, o. p. s. (771 265 405, barbora.hadravova@romodrom.cz).
 - Jihočeská růže z.s. - poradenské centrum (386 360 262, 602 148 876, osjihoceskaruze@centrum.cz).

Nabídnou kontakt na pobytové sociální služby azylových domů:

- Sociální služby LÍPA, ubytování pro matku a dítě (602 719 536, reditel@sluzby-lipa.cz). - Jihočeská růže z.s., ubytování pro rodiny (385 725 063, 602 148 876, osjihoceskaruze@centrum.cz).

V případě akutního ohrožení života či zdraví dítěte (dítě by zůstalo na ulici, nemá se kam vrátit) vždy volám na linku **Policie ČR – 158**. PČR následně kontaktuje dosahovou službu příslušného Orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD), který má povinnost dítě zabezpečit.

Když mám podezření, že je dítě svědkem domácího násilí :

- > Hovořím citlivě s dítětem o svém podezření v prostředí, které je pro dítě bezpečné a zajišťuje diskretnost (bez přítomnosti dalších dětí). Pokud je to možné, přibírám k rozhovoru školního psychologa nebo dalšího kolegu ze školního poradenského pracoviště.
Vysvětlím dítěti, komu a proč musím předat informace.

Svá podezření sdělím Orgánu sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@cbudejovice.cz).

- > Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz).

cz) a Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).

- Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@дитеvkrizi.cz).
- Bílý kruh bezpečí, z. s. ČB (734 479 644, ksp.cbudejovice@bkb.cz).
- Centrum Locika (chat pro děti www.detstviбезnasili.cz, poradna@detstviбезnasili.cz).

Mohu hovořit s ohroženým rodičem, pečující osobou a předat kontakty na bezplatné sociální služby.

- > Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím – Diecézní charita České Budějovice, nonstop pohotovostní krizová linka (603 281 300, ic@dchcb.charita.cz).
 - Centrum Agáta – komplexní pomoc obětem domácího a genderové podmíněného násilí (604 192 817, agata@dchcb.charita.cz).
 - Bílý kruh bezpečí, z. s. ČB (734 479 644, ksp.cbudejovice@bkb.cz).
 - Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@дитеvkrizi.cz)
 - THEIA – krizové centrum, o. p. s. - pomoc obětem trestných činů (728 008 771, mertlikova@theia.cz, může využít i dítě od 15 let).

Když se domnívám, že rodič vyzvedávající dítě například ze školky/školy, není schopen dítě převzít do péče (zjevně pod vlivem návykové látky – drogy, alkohol, akutní úraz aj.) :

- > Zajistím bezpečí dítěte (zejména v emocionální rovině). Kontaktuji druhého zákonného zástupce, pečující sobu za účelem možného převzetí dítěte (pokud je kontakt k dispozici).
- > Kontaktuji **Policii ČR – 156, 158** - vyžádám si jejich příjezd a Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz). Po celou dobu dítěti vysvětluji přiměřenou formou zvolený postup, co se děje, co bude následovat, poskytnu mu základní informace.

Když se domnívám, že RODIČ vykazuje známky duševního onemocnění, není stabilizovaný a zřejmě nemá odbornou péči:

Zhlédnu video se základními informacemi o právech dětí v souvislosti s duševním onemocněním rodičů „Jakub – právo na ochranu“ na https://www.youtube.com/watch?v=c1f_3K5SRV8.

Hovořím s dítětem o svém podezření v prostředí, které je pro dítě bezpečné a zajišťuje diskretnost (bez přítomnosti dalších dětí). Pokud je to možné, přibírám školního psychologa nebo dalšího kolegu ze školního poradenského pracoviště.

- > Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:
 - Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz) a Aplikaci Nepanikař – první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické tipy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď.

Aplikace Nepanikař

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).

- > Promluvím si o své domněnce s druhým zákonným zástupcem, pečující osobou (pokud to jde), doporučím konzultaci s obvodním lékařem či využití služeb psychiatra, psychologa.

Před předáním kontaktů mohu konzultovat se specializovanými sociálními službami pracujícími s osobami s duševním onemocněním nebo osobami duševním onemocněním ohroženými, které následně doporučím pečující osobě či rodiči.

> Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- FOKUS České Budějovice, z. ú. (383 136 220, kot@fokus-cb.cz).
- Sociální služba Domino – Charita ČB (776 655 343, domino@cbudejovice.charita.cz).
- Psychiatrické oddělení Nemocnice České Budějovice (pavilon A) – Ambulance – nepřetržitý provoz, možno bez objednání, akutní stavy (387 878 710, psychiatrie@nemcb.cz, www.nemcb.cz/oddeleni/psychiatricke-oddeleni-ambulance).

Mohu se poradit i s Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) na dalším postupu (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz). Dokud rodič svým chováním neohrožuje dítě a péče je řádná, není důvod do rodinného systému radikálně zasahovat. Řeším radikálně až ve chvíli, kdy dítě verbalizuje problém, nebo je podezření zřejmé (viditelné). Prioritou je zajistit bezpečí pro dítě a pracovníků školy.

Když mám podezření, že u DÍTĚTE existuje riziko rozvoje duševního onemocnění, není stabilizované, zřejmě nemá odbornou péči :

Hovořím citlivě s dítětem ve smyslu podpůrného rozhovoru a zmapuji situaci (pokud mám možnost, zaznamenávám projevy, změny, četnost). Nabídnu dítěti pomoc dle možností mých a školy (pohovor se školním psychologem, školním poradenským pracovištěm). Při AKUTNÍM ohrožení zajistím dohled dospělého a volám **RZS 155**.

> Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:

- Nonstop bezplatnou Linku bezpečí (116 111, pomoc@linkabezpeci.cz, chat na www.linkabezpeci.cz) a Aplikaci Napanikař – první pomoc při psychických obtížích, obsahuje praktické tipy a cvičení při nejčastějších psychických potížích tady a teď.

Aplikace Napanikař

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).

Kontaktuji zákonného zástupce dítěte, pečující osobu, sděluji JEN svá konkrétní pozorování, NE domněnky, a doporučím konzultaci situace s pediatrem dítěte, nabízím kontakty na odborná pracoviště (psychiatrii, psychologové, psychoterapeuti) a na specializované sociální služby:

> Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Tým pro duševní zdraví dětí – FOKUS České Budějovice, z. ú. (734 687 109, tm@fokus-cb.cz).
- Krizové centrum pro děti a rodinu v Jihočeském kraji, z. ú. (776 763 176, pomoc@ditvekrizi.cz).
- THEIA – krizové centrum, o. p. s. - pomoc obětem trestných činů (728 008 771, mertlikova@theia.cz, může využít i dítě od 15 let).
- Středisko pro rodinu a mezilidské vztahy (387 313 030, spramv@gmail.com).
- Linka první psychické pomoci (116 123, i chat na www.linkapsychickepomoci.cz), Linka pro rodinu a školu (116 000, i chat na www.linkaztracenedite.cz), Rodičovská linka (606 021 021, pomoc@rodicovskalinka.cz i chat na www.rodicovskalinka.cz).

Pokud rodiče nespolupracují a nechtějí využít nabízených služeb a situace se nezlepší, kontaktuji Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Když se na mne dítě obrátí s požadavkem na umístění mimo dosah rodiny (např. ke vzdáleným příbuzným, do ústavního zařízení nebo ZDVOP) :

V bezpečném prostředí hovořím s dítětem o jeho situaci a snažím se jí co nejlépe porozumět a zjišťuji závažnost situace.

Kontaktuji Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) a poradím se s nimi o dalším postupu (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz), mimo pracovní dobu OSPOD volám **Policii ČR – 158**.

> Dítěti doporučím a nabídnu kontakty na:

- Linku důvěry ČB – nonstop provoz (387 313 030).
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM) – NZDM V.I.P., Charita ČB, pro ČB (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz) a Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz) nebo NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz).
- Orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz).

Dětem ve věku 15 let a starším mohu předat kontakt na zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP).

- Dětské centrum Jihočeského kraje, o. p. s. (383 314 334, 728 199 420, dcjk.strakonice@seznam.cz, martin.karas.strakonice@seznam.cz).

Když pracuji s dítětem cizinců a vnímám, že je vhodná další podpora :

> Rodičům/Pečující osobě doporučím a nabídnu kontakty na:

- Centrum pro integraci cizinců pro JČK (725 339 386, icceskebudejovice@suz.cz).
- Centrum pro cizince, poradna pro cizince a migranty – Diecézní charita ČB (734 695 597, cizinci@dchcb.charita.cz).

POKUD NEVIDÍM SLUŽBU, KTERÁ BY MI POMOHLA SE SITUACÍ, KTEROU ŘEŠÍM :

Mohu navštívit stránky <https://socialniportal.kraj-jihocesky.cz/>, kde najdu neziskové organizace a sociální služby působící na území ORP České Budějovice a v rámci Jihočeského kraje nebo mapu pomoci na <https://mapapomoci.eu/index.php/jihocesky-kraj/>.

Sociální portál Jihočeského kraje

Mapa pomoci (Jihočeský kraj)

> Užitečné webové stránky a sociální sítě:

- Web Mapa pomoci: www.mapapomoci.eu
- Web Nepanikař: www.nepanikar.eu/
- Web Nevypušt duši: www.nevypustdusi.cz/
- Web Duše v pohodě: www.dusevpohode.cz/
- Web Opatruj se: www.opatruj.se/
- Web Locika: www.centrumlocika.cz/, Instagram – www.centrumlocika.cz/ Web Duševní zdraví dětí a adolescentů: www.dzda.cz/
- aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD) Sasanka, Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz)

Kontakty na organizace a sociální služby :

- STŘEDISKO PRO RODINU A MEZILIDSKÉ VZTAHY, O. P. S. - Nádražní 105/47, České Budějovice – nonstop (387 313 030).
- SASANKA – aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SASRD), Charita ČB (731 604 494, sasanka@cbudejovice.charita.cz)
- BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ, Z. S. – Riegrova 51, České Budějovice (734 479 644, ksp.cbudejovice@bkb.cz, www.bkb.cz).
- CENTRUM AGÁTA – Diecézní charita ČB – komplexní pomoc obětem domácího a genderově podmíněného násilí (604 192 817, agata@dchcb.charita.cz, www.agata.dchcb.cz).
- CENTRUM PRO INTEGRACI CIZINCŮ JČK – Kněžskodvorská 2296/8A, České Budějovice (387 202 508, 725 339 386, iceskebudejovice@suz.cz, www.integracnicentra.cz/jihocesky-kraj).
- CENTRUM PREVENCE PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY ČESKÉ BUDĚJOVICE – Kanovnická 11, České Budějovice (601 114 343, ivan.novotny@pppcb.cz).
- ČLOVĚK V TÍSNI, O. P. S. - Česká 228/17, České Budějovice (778 442 558, 778 442 558, klara.davidova@clovekvtsni.cz, www.clovekvtsni.cz).
- DĚTSKÉ CENTRUM JIHOČESKÉHO KRAJE VE STRAKONICÍCH - Radomyšlská 336, areál Strakonické nemocnice, Strakonice, 383 314 334, 728 199 420, dcjk.strakonice@seznam.cz, martin.karas.strakonice@seznam.cz).
- DOBROVOLNICKÉ CENTRUM, YOUNG CARITAS - Diecézní charita ČB – Kanovnická 404/18 České Budějovice (731 604 163, dobrovolnici@dchcb.charita.cz, 737 163 475, youngcaritas@dchcb.charita.cz, www.dobrovolnicib.cz).
- DOMINO – SLUŽBA PRO LIDI S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM – Charita ČB – Jizerská 281/4, České Budějovice (776 655 343, domino@cbudejovice.charita.cz, www.cbudejovice.charita.cz/jakpomahame/ceske-budejovice/domino-sluzba-pro-lidi-s-dusevnim-onemocnenim).
- FOKUS ČESKÉ BUDĚJOVICE, Z. Ú. - Novohradská 1058/71, České Budějovice (383 136 220, kot@fokuscb.cz, www.fokuscb.cz).
- FOKUS ČESKÉ BUDĚJOVICE, Z. Ú. - Tým pro podporu duševního zdraví dětí a mladistvých – Novohradská 1058/71, České Budějovice – (383 136 220, 734 687 109, tm@fokus-cb.cz, www.dusevpohode.cz).
- INTERVENČNÍ CENTRUM PRO OSOBY OHROŽENÉ DOMÁCÍM NÁSILÍM – Diecézní charita ČB, Kanovnická 18, České Budějovice (nonstop krizová linka 603 281 300, ic@dchcb.charita.cz, www.dchcb.cz/jakpomahame/sluzby-strediska-dchcb/intervencni-centrum).
- JIHOČESKÁ RŮŽE Z.S. – Krizové centrum pro matku a dítě v Kostelci – Kostelec 17, Hluboká nad Vltavou (385 725 063, 602 148 876, osjihoceskaruze@centrum.cz, www.jihoceskaruze.cz).
- JIHOČESKÁ RŮŽE Z.S. – poradenské centrum – Česká 52/380, České Budějovice (386 360 262, 602 148 876, osjihoceskaruze@centrum.cz, www.jihoceskaruze.cz).
- KONTAKTNÍ MÍSTO PRO BYDLENÍ – SPRÁVA DOMŮ S.R.O., Čechova 44, České Budějovice (387

784 112, 387 784 113, kmb@sdcz.cz, www.sdcz.cz).

- KRIZOVÉ CENTRUM PRO DĚTI A RODINU V JIHOČESKÉM KRAJI, Z. Ú. – Nová 1871/5, České Budějovice (776 763 176, pomoc@ditevkrizi.cz, www.kccb.cz).
- MEZI PROUDY, O. P. S. - Na Zlaté stoce 14, České Budějovice (775 694 570, machova@meziproudy.cz, www.meziproudy.cz).
- NZDM V.I.P. ČB – Charita ČB – Skuherského 70, České Budějovice (731 604 494, vip@cbudejovice.charita.cz, www.cbudejovice.charita.cz/jak-pomahame/ceskebudejovice/nizkoprahova-zarizeni-pro-deti-a-mladez-v-i-p/).
- NZDM V.I.P. ZLIV – Náměstí Míru 10, Zliv (604 258 102, 733 676 683, vip@cbudejovice.charita.cz, www.cbudejovice.charita.cz/jak-pomahame/ceske-budejovice/nizkoprahova-zarizeni-pro-deti-amladez-v-i-p/klub-pro-deti-a-mladez-ve-zlivi/).
- NZDM V KOSTCE – Salesiánské středisko mládeže ČB – KC Máj, A. Barcala 40, České Budějovice (734 862 813, pavla.heydukova@sasmcb.cz, www.sasmcb.cz/programy/nzdm-v-kostce).
- PORADNA EVA – Charita EVA – Žižkova tř. 309/12, České Budějovice (731 402 833, poradna@cbudejovice.charita.cz, www.cbudejovice.charita.cz/jak-pomahame/ceskebudejovice/poradna-eva-obcanska-poradna).
- PORADNA PRO CIZINCE A MIGRANTY – Diecézní charita ČB, Kanovnická 18 (1.patro), České Budějovice (734 695 597, cizinci@dchcb.charita.cz, www.cizincib.charita.cz).
- ROMODROM, O. P. S. - Biskupská 129/1, České Budějovice (771 265 405, barbora.hadrovova@romodrom.cz, www.romodrom.cz/ceske-budejovice).
- SOCIÁLNÍ SLUŽBY LÍPA – Nerudova 809/7, České Budějovice (602 186 861, reditel@sluzby-lipa.cz, www.sluzby-lipa.cz).
- STŘEDISKO PRO RODINU A MEZILIDSKÉ VZTAHY, O. P. S. - Nádražní 105/47, České Budějovice (387 438 703, spramv@gmail.com, www.rodinnaporadnacb.cz).
- STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE V ČB – Dukelská 1704/23a, České Budějovice (386 354 583, 702 057 240, vedouci.cb@dduhomole.cz, www.dduhomole.cz/svp-ceske-budejovice).
- TEMPERI, O. P. S. – CENTRUM POMOCI PRO RODINY S DĚTMI - Jar. Haška 1818/1, České Budějovice (778 168 970, centrumpomoci@temperi.cz).
- THEIA – KRIZOVÉ CENTRUM, O. P. S. - Mánesova 11/3b, České Budějovice – Linka pomoci, dluhové poradenství (728 008 771, pomoc@theia.cz, www.theia.cz).

Magistrát města České Budějovice :

- ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ – oddělení sociální pomoci kancelář č. 501, 503, 504 - Kněžská 19, České Budějovice (386 804 235, novotnas@c-budejovice.cz)
- ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ – oddělení sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) - Kněžská 19, České Budějovice (386 804 215, ludvikoval@c-budejovice.cz, <https://rodina.c-budejovice.cz/kontakt-a-dalsi>).

ORP ČESKÉ BUDĚJOVICE